

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 63/04-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. februára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť E. P., bytom N., A. Š., bytom N., a Z. J., bytom B., zastúpených advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, B., ktorou namietali porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a 4 a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 1 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 56/03 z 23. septembra 2003, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6 Co 62/01-193 z 9. apríla 2002, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. P., A. Š. a Z. J. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2004 doručená sťažnosť E. P., bytom N., A. Š., bytom N., a Z. J., bytom B. (ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, B., ktorou namietali porušenie základných práv zaručených v čl. 20 ods. 1 a 4 a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj v čl. 1 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 56/03 z 23. septembra 2003, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 62/01-193 z 9. apríla 2002.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že 5. októbra 1998 podala Okresnému súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) žalobu M. F., N. (ďalej len „žalobkyňa“), v ktorej žiadala, aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností parcelné č. 1244/22 – ornej pôdy o výmere 24 363 m² a parcelné č. 1244/4 – ornej pôdy o výmere 14 794 m² v katastrálnom území H. K. zapísaných vtedy na Okresnom úrade Nitra, odbore katastra nehnuteľností, na LV č. 7373. Rozhodnutím Pozemkového úradu v Nitre č. k. 37/1991-R nadobudla žalobkyňa nehnuteľnosti v katastrálnom území H. K. zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 259 ako parcela č. 251 o výmere 423 197 m², ktoré boli 16. marca 1948 konfiškované spätne k 1. marcu 1945. Z dôvodu dlhodobého prenájmu navrátených pozemkov nechala žalobkyňa vypracovať geometrický plán. Pri jeho vypracovaní bolo zistené, že z pôvodnej parcely č. 251 boli odčlenené parcely novo označené ako parcela č. 1244/2 a parcela č. 1244/4 a na základe osvedčenia o vydržaní (notárska zápisnica pod číslom N 97/96, NZ 107/96) bolo vlastnícke právo k týmto parcelám „vložené pre sťažovateľky“. Okresný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh nebol podaný dôvodne, a preto ho svojím rozsudkom č. k. 10 C 310/98-149 z 15. augusta 2000 zamietol. V odôvodnení rozsudku okresný súd okrem iného uviedol, že *„V konaní bolo preukázané, že v čase vydania rozhodnutia Pozemkového úradu v Nitre dňa 26. 5. 1992 č. 37/1991-R, ktorým boli vyňaté z konfiškátu tiež nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania a vydané do vlastníctva navrhovateľke, bol právny stav iný, než z akého vychádzal právny orgán“*. Žalobkyňa podala v zákonnej lehote proti rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 310/98-149 z 15. augusta 2000 odvolanie, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia späť okresnému súdu na ďalšie konanie, neskôr žiadala napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť. Krajský súd ako odvolací súd rozsudkom č. k. 6 Co 62/01-193 z 9. apríla 2002 zmenil rozsudok okresného súdu a určil, že žalobkyňa je vlastníčkou predmetných parciel. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia krajský súd konštatoval, že sťažovateľky nepreukázali „existenciu perfektnej verejnej listiny“ (výmer o vlastníctve pôdy alebo prídelovú listinu),

ktorou by mali ich právni predchodcovia nadobudnúť vlastnícke právo k parcele č. 251/18 v katastrálnom území v H. K. Výmer o vlastníctve pôdy, ako aj prídelová listina sú aj v súčasnosti vkladuschopnými listinami pre zápis do katastra nehnuteľností, pokiaľ sú „perfektné“. V prípade, že na výmere chýbal odtlačok pečiatky orgánu, ktorý výmer vydal, išlo o neplatnú listinu, ktorá nemohla spôsobiť vznik vlastníctva k nehnuteľnostiam v nej uvedeným. Najvyšší súd sa v dovolacom konaní stotožnil so zisteniami a s odôvodnením odvolacieho súdu a svojím rozsudkom sp. zn. 1 Cdo 56/03 z 23. septembra 2003 dovolanie sťažovateľiek proti rozsudku č. k. 6 Co 62/01-193 z 9. apríla 2002 zamietol. Sťažovateľky však namietali, že v odôvodnení svojho rozhodnutia rovnako ako krajský súd neuviedol, akou právnou normou sa riadil, keď rozhodol, že „výmer nie je perfektný“.

V rámci ďalšieho textu svojej sťažnosti sťažovateľky uviedli, že právne predpisy platné v čase vydania výmeru o vlastníctve pôdy, na základe ktorého mali ich právni predchodcovia nadobudnúť vlastnícke právo k vyššie spomínaným nehnuteľnostiam, neustanovovali, že by rozhodnutie malo obsahovať odtlačok pečiatky. Podľa ich názoru výmerom o vlastníctve pôdy číslo 2600/48-37 vydaným Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v Bratislave riadne nadobudli vlastnícke právo k vyššie popísaným nehnuteľnostiam, a preto akékoľvek úvahy „o ďalších krokoch resp. možných spôsoboch nadobudnutia (vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam) po vydaní tohto výmeru sú právne irelevantné“. Konaním krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu došlo podľa nich k „faktickému vyvlastneniu vlastníckeho práva sťažovateľiek“.

Krajský súd podľa nich tým, že zmenil rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 310/98-148 z 15. augusta 2000 a za výlučnú vlastníčku predmetných nehnuteľností určil žalobkyňu, ako aj najvyšší súd tým, že zamietol dovolanie sťažovateľiek podané v predmetnej veci, pozbavili sťažovateľky protiprávne ich majetku, pričom k vydaniu takýchto rozhodnutí neboli splnené podmienky stanovené zákonom, a teda predmetné súdy takýmto konaním porušili právo na ochranu majetku.

Podľa názoru sťažovateľiek ich právo na spravodlivé súdne konanie bolo porušené rozhodnutiami krajského a najvyššieho súdu v tejto veci, ktoré možno považovať podľa

nich za svojvoľné (arbitrárne), pretože ani jeden zo súdov v rámci svojho odôvodnenia neuviedol právny argument, z akých dôvodov nie je podľa neho spomínaný výmer „perfektný“.

Vzhľadom na už uvedené skutočnosti sťažovateľky ústavnému súdu navrhli, aby nálezom rozhodol, že najvyšší súd „postupom a rozsudkom“ sp. zn. 1 Cdo 56/03 z 23. septembra 2003 a krajský súd „postupom a rozsudkom“ sp. zn. 6 Co 62/01 z 9. apríla 2002 porušili právo sťažovateľiek na ochranu majetku podľa článku 20 ods. 1 a 4 ústavy a podľa čl. 1 dohovoru, ako aj ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, navrhli tiež, aby ústavný súd tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a súčasne zaviazal vo svojom rozhodnutí ako krajský súd, tak aj najvyšší súd k povinnosti nahradiť sťažovateľkám ich trovy konania.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

V zmysle § 158 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rovnopis písomného vyhotovenia rozsudku sa doručuje účastníkom, prípadne ich zástupcom do vlastných rúk, pričom podľa § 159 ods. 1 označeného zákona doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný.

Z doručeníek zaslaných ústavnému súdu okresným súdom vyplýva, že rozsudok najvyššieho súdu bol doručený právnym zástupcom žalobkyne a žalovaných 11. novembra 2003, keď potom aj v zmysle § 159 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nadobudol právoplatnosť.

Sťažnosť sťažovateľov z 19. januára 2004 bola ústavnému súdu doručená faxom v ten istý deň a následne bola doplnená 20. januára 2004 predložením originálu podania.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že sťažnosť sťažovateľiek z 19. januára 2004 bola ústavnému súdu doručená po uplynutí lehoty dvoch mesiacov stanovenej pre podanie sťažnosti v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ju bolo potrebné odmietnuť ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2004